

Dajka Gábor

KONSTANS VASÁRNAP

Konstans vasárnap

Dajka Gábor

2015

Publio kiadó

Minden jog fenntartva!

A könyvben szereplő személyek kitalált alakok, valóságos személyekkel való mindennemű hasonlóságuk pusztán fikció, vagy a véletlen műve.

„Ha a vasárnap délutánok hónapokig tartanának, ugyan mivé lenne az emberiség, miután megszabadult az izzadságtól, és lerázta a legelső átok terhét? (...) Több mint valószínű, hogy a bűnözés válna az egyetlen szórakozássá, s a kicsapongás olybá tűnne, mint jámbor játék, az ordítózás, mint fülbemászó dallam, a röhögés pedig, mint gyöngéd becézés. Az idő határtalanságának érzete folytán minden másodperc úgy nehezednék az emberre, mint elviselhetetlen kín, mint a halálos ítélet órája. Fásult kannibalizmus, a hiénák mélabúja fészkelné be magát a költészettel átítatott szívekbe; a henteseket és a hóhérokat leterítené a tespedés; a templomokat és a bordélyházakat szétvetné a sóhajok áradata. A mindenségre kiterjedő vasárnap délután'. Íme az unalom definíciója - és a világvége...”
(Emil Cioran: A Bomlás Kézikönyve, részlet)

01.

Vannak olyan dolgok az életben, amiket roppant jóhiszeműen, elképesztően meggondolatlanul, végtelenségig fokozott naivitással, egészen jó ideig képesek vagyunk sérthetetlennek gondolni, és mennyei magaslatokba emelve körük tervezni jövőnket, ingatag pillérjeikre építeni nevetséges légvárainkat. Olyan, számunkra vért és verejtéket nem nélkülöző, fizikai vagy szellemi munkával, érzelmi bábeltornyok hosszadalmas felépítésével (vagy épp lerombolásával) megteremtett dolgok ezek, melyekről hajlamosak vagyunk azt gondolni, hogy rajtunk kívül még maga az Atyaúrsten sem teheti rájuk hatalmas, kerges, óvó kezeit ezentúl, csak és kizárólag a mi tenyerünkben, kétségbeesett szorongatásunkban vannak igazán biztonságban. Aztán persze jön valami valami szörnyűséges véletlen, és ezek a dolgok mégiscsak kicsúsznak a kezeink közül, hogy aztán egyenesen a padlóra zuhanva nézhessük végig, ahogyan apró darabokra törnek, és ott hevernek a barátságtalan, hideg kövezeten, teljesen élettelenül. Akárhogyan is próbálkozunk eztán, a szilánkokat már nem tudjuk ugyanúgy összeilleszteni ahogy korábban voltak, annak a köteléknek ugyanis, ami az adott dolgot összetartotta, végeszakadt. Egy-egy apró, mikroméretű szilánk egészen biztosan hiányozni fog a kirakósból, a rendszer pedig onnantól kezdve felborul, és tulajdonképpen olyan formában, ahogyan azelőtt létezett, már nincs tovább. Mindenki átesik ilyen kegyetlen pillanatokon, ha máskor nem, hát akkor, amikor megtudja, hogy nem is a Mikulás rakja a csillogóra pucolt téli csizmába az ajándékot, nem is a Jézuska díszíti a frissen zöldellő fenyőfát karácsonykor, és a cipőbe a csokoládét nem is egy óriási, jólfésült nyúlörnyeteg potyogtatja bele... Mindenkinek volt már az életében legalább egy, hasonlóan gyászos, elkeserítő momentuma.

Adél olyan volt nekem, mint másnak a víz, vagy a levegő. Elcsépelten, nyálasan, és szentimentálisan hangzik, de valóban így volt, nem mondhatok mást, ez a nyers igazság. Adéllal minden reggel együtt ébredtünk, együtt költöttük el reggelinket, együtt ittuk meg mellé a nap első kávéját, én szigorúan feketén, mint az éjszaka, ő pedig mindig két cukorral és egy kis adag tejszínnel. mogyoróbarnára hígítva. Együtt indultunk elintézni napi teendőinket, és később, az ólomlábakon járó délelőtt folyamán érdektelen sms-eket váltva egymással csak arra vártunk, hogy délután újból együtt lehessünk, hogy éjszaka, egymás karjaiban, szorosan összebújva térhessünk nyugovóra, egyszerre lélegezve álmodhassunk egymásról, csak azért, hogy a következő nap újból, előlről kezdődhessen az egész, giccses, aranyszínű gipszkeretbe illő rutinfolyamat.

Még a tárcámban is hordtam róla egy képet. Gyakran nézegettem unalmas perceimben, pedig ő előnytelennek és borzasztónak tartotta azt a fotót magáról. Barna haja kissé kócosan - mint egy tojásból frissen kibújt kiscsibe tollazata - össze-vissza állt, és úgy nézett a kamerába, mint egy rejtekhelyén megzavart, kétségbe esett őzsuta. Nyilván csak hirtelen jött, váratlan vakuvillanás miatt volt kissé furcsa ez a fotó, ám éppen ezért ő elképesztően kínosnak gondolta, én meg végletekig aranyosnak találtam. Volt benne valami életteli, valami igazán eredeti, valami, ami sokkalta emberibb bármilyen beállított csendéletnél és előre megtervezett, mesterkéltnél. Utólag visszatekintve mondjuk tényleg nem ez volt a legjobb kép, ami valaha készült róla, de én ettől függetlenül alig vártam azt, hogy egyszer valaki megkérdezze, van-e barátnőm, és én megmutathassam neki a tárcám mélyén rejtő, féltve őrzött ereklyét. Igen, ő az! Ez a gesztenyebarna hajú, csillogó mandulaszemű szépség, ez a földre szállt angyal, ez az én kedvesem!

Az oly' régóta kutatott másik felem, a teremtés során belsőmből kegyetlenül kiszakított, fájó, égető sebet hagyó, hiányzó oldalbordám. Felboríthatatlannak és sérthetetlennek tűnő állapot volt ez, egy működőképes, tökéletes rendszer, afféle jól olajozott, karbantartott gépezet. Legalábbis elég sokáig így gondolkodtam a dologról.

Aztán egyszer csak végeszakadt az egésznek. Amilyen gyorsan kezdődött, olyan gyorsan emésztődött fel az utólag visszatekintve csöpögős, hollywoodi tucatfilmbe illő, ragacsos, rágógumi-illatú kapcsolat. Adél egyik nap fogta magát, és szinte a semmiből előállt azzal a mindent megsemmisítő kinyilatkoztatással, hogy ő már tulajdonképpen nem szeret engem. (Ha egészen pontosak szeretnénk lenni, valahogy úgy fogalmazott, hogy *„szeret még, csak már nem ugyanúgy. Valami megváltozott...”* Ja, valami... Én mondjuk egész biztosan nem...)Egy pillanat erejéig persze azt hittem csak viccel, meggyötört arcvonásairól és üveges tekintetéből azonban még a vak is egyértelműen kiolvashatta volna, hogy amit mond, azt nem könnyű ugyan neki sem kiengednie magából, de mégis halálosan komolyan gondolja. Nem érez már irántam az ég világon semmit, talán csak egy roppant csekély szájalmat, ami ahhoz azért meglehetősen kevés, hogy velem élje le hátra lévő élete további napjait. Érthető persze...

Álltam ott, néztem ki a fejemből, nem értettem, hogyan is változhatnak egyik napról a másikra ilyen drasztikusan egy ember elméletileg a másik mély ismeretén és a hozzá való, erős kötődésen alapuló, őszinte érzelmei. Egyszerre volt abszurd és félelmetes ez az egész szituáció. Köpni, nyelni, egyáltalán megszólalni sem tudtam, könnyekben törtem ki, olyan voltam, mint valami szerencsétlen, védtelen kisgyerek, vagy sokkal inkább mint egy vágóhídra csalt, utolsó perceiben az alvadt vér

szagában a halál hűvös lehelletét megérező marhaborjú, aki az öt fogvatartó hentesek karmai közt vergődve próbál szabadulni a rá várakozó végítélet elől. Szar volt, na, ez az igazság, legyen ennyi elég, ne essünk semmiféle cifra költői túlzásba. Az érzelmek és a feltörő emlékek kavalkádja valamiféle undorító, ragacsos masszát alkotva folyt össze bennem és próbált minél gyorsabban távozni belsőmből, de persze fél óra vergődés és könyörgés után sem változott a helyzet, és nem lettem jobban a kezdeti állapothoz képest egy fikarcnyit sem. Egyre inkább úgy éreztem, a kétségbeesés és a bánat újra- és újratermelődnek bennem, javarészt könny és takony formájában, az így keletkező gusztustalan, ragacsos, gejzíryszerű szomorúságfolyam pedig soha többé nem akar már majd elapadni testem mélyén. A massa pillanatok alatt árasztott el mindent, ellepte a tudómet, befolyt a szívkamráimba, körbehömpölyögte a veséimet, végül pedig lassan felszínre tört, és gusztustalan fröcsögéssel kifelé kezdett csordogálni könnycsatornáimon keresztül. Nem igazán tudtam kezelni a helyzetet, fogalmam sem volt, hogyan tovább majd ezután... A közös jövő Ikea-bútorokkal berendezett steril fellegvárait futótűzként égette fel Adél hirtelen jött vallomása, utána nem maradt semmi más, csak a totális üresség, a mindent elborító hamu, a szállingózó pernye, és a tökéletes, megpörkölt lábszőr-szagot árasztó nihil.

Neki persze velem ellentétben már konkrét elképzelései és tervei voltak a jövővel kapcsolatban. Nem tartott sokáig a regenerálódás, pár hónappal a szakítás után gyakorlatilag új életet kezdett, másik városba költözött, kilométerekre tőlem, új munkát talált, új barátokat szerzett, és természetesen nem váratott magára sokat az új, fiatalos frissességgel támadó, minden korábbi érzelmet elsöpítő, hatalmas szerelem sem. Mindeközben én itt álltam, egy helyben topogtam, és pont

olyan voltam, mint akit orvosi műgonddal kasztráltak, kibelegtek, majd a tudomány oltárán feláldozva formalinban tartósítottak. Az idő mereven lebegett felettem, én pedig hiába láttam jéghideg, üveges tekintetem mögül egészen pontosan mindent, ami körülöttem történik, valahogy mégis egészen képtelen voltam bármiféle normális kontaktust létesíteni a külvilággal, képtelen voltam cselekedni. Napról napra olyan volt az élet, mintha egyik vasárnapból ugrottam volna egyenesen a másikba, mindenféle különösebben érezhető, drasztikus átmenet nélkül. Lassú mederben csordogáltak a nyirkos órák, nehézkesen mozgó, kivénhedt meztelen csigák módjára vánszorogtak a ragacsos percek, pára és nyálka, unalom és üresség, valamint az ezekből fakadó, legfőkébb önmagam felé irányuló, szintiszta gyűlölet töltötte ki kocsonyás mindennapjaimat. Utálok a vasárnapokat. Mindigis utáltam őket.

Semmi különösebb, személyes okom nincs egyébként eme mélyről fakadó, tömény gyűlöletre, egyszerűen csak nyomasztóan nyugodtnak, rémisztően üresnek tartom a hét utolsó napját, a napot, mikor a Biblia szerint még maga a Jóisten is csak hátradől karosszékében, és fittyet hányva minden gondjára önfeledten elnyújtózik, rágyújt egy vaskos szivarra, majd jóízűen pihen. Elhagyottnak érzem magam ilyenkor, emberek és Isten által egyaránt. Hiába indulok hosszú sétákra, az egész város szinte kong az ürességtől, és valamiféle ragacsos melankólia, méla undor telepszik a szürke háztömbök ijesztő betontüskéként az égig magasodó, sudár alakjaira. Az égből alászivárgó búbanat bevonja az ütött-kopott, piros padokat, a kopasz bokrok és fák mennyboltnak meredő ágait, az alájuk bedobált, kiürült borosflakonokat, sörösüvegeket és cigarettacsikkeket, az éjszakánként a várost betegesen gyér, narancssárga fénybe burkoló, utcai lámpaoszlopokat, és ráül a járdaszegélyek

mentén magányosan gubbasztó, csapzott városi medvebocsokra emlékeztető, szebb napokat is megélt hajléktalanokra. Egy evakuált, katasztrófasújtotta övezetté avanzsál ilyenkor az egész város, a máskor oly élénken mosolygó, régi barátként már messziről integető házak fáradtan lehajtják fejüket, egymás vállára borulva, összeölelkezve vigasztalódnak, csak úgy, mint a bennük szunnyadó, álmos, meggyötört lelkek, akiket a hétköznapi poklától megvált a mindennapi istensége, a szent és sérthetetlen, csípős naftalinszagot árasztó Vasárnap. A hetedik fiú, a békét és nyugalmat elhozó kiválasztott. A halotti nyugalom, mélabú és unalom szent ura. Mi más lehet ilyenkor tenni, mint hosszú sétákra indulva, egyik cigarettáról a másikra gyújtva azon merengeni, mit és hol ronthatunk el?

Azelőtt is erős dohányos voltam. Adéllal néha órákon át végtelenített láncban szívtuk egyik szál nikotinhengert a másik után, miközben arról beszélgettünk, milyen unalmasak és nyomasztóak is a komor, szürke vasárnapok. Barna hajfürtjeit huncut csigákba tekergettem közben, bársonyos nyakát csókolgattam, és a végén általában magunk mögött hagyva minden bánatot és vergődést, elnyomtuk az utolsó csikket is, és önfeledten szeretkeztünk. Aztán ő elment, én meg ottmaradtam egyedül, az üres dobozzal, és hiányzott minden, ami alig pár órával, pár perccel azelőtt történt. Miután végleg elhagyott, nem maradt utána más, csak néhány szál, kettétört cigaretta az asztalon. Belsejükből úgy buggyantak ki a száraz, barna dohányszálak, mint ahogyan belőlem tört felszínre a napról napra elviselhetlenebbé váló, undorító, görcsös fájdalom.

Egyre erősebb és erősebb dohányos lettem. A napi fél dobozról először napi egyre, majd később napi másfélre váltottam, végül pedig már magamnak sodortam inkább a vékony, fehér halálrudakat,

így legalább kevésbé kellett számontartanom, mennyi az éppen aktuális, napi fogyasztásom. Nyilván ez lett volna a legkisebb probléma, hiszen valamiben úgyis meg kell halnia az embernek, az már igazán mindegy, hogy gyomorfekély, vagy tüdőrák lesz-e ami végez vele... Ellenben, ha épp megtehettem, egymás után tekertem a vastagabbnál vastagabb dzsointokat is, és olyan pénzmennyiséget ittam el hétvégezte, hogy ha összeadnánk a két év alatt szépen, lassan felgyülemlett számlák összegét, lehetséges hogy most nem lenne arra gondom, miből kezdjek új életet.. Nagyon ritka volt akkoriban az olyan este, amit otthon töltöttem volna... Minek? Egyedül voltam, nem volt más társaságom a négy falon meg a számítógépen kívül, utóbbi pedig tele volt mindenféle régi, szívzaggató emlékekkel. Adállal töltött, közös délutánok pixeles félhomályba vesző fotói, neki írott, pátosztól és elragadtatástól csöpögő, kínosan gyenge vers-kezdemények, vaskos Word dokumentumokban tárolt MSN-beszélgetések, és persze néhány önfeledt pillanatot megörökítő, rég elfeledett, gonosz szellemként kísértő videofelvétel is. A poltergeist-ok minden egyes otthon töltött percben vadul dörömböltek elmém ajtaján, én pedig egyre kevésbé akartam őket beengedni. Arra volt a legkevésbé szükségem, hogy a régi emlékeket újra előszedjem, úgyhogy inkább fogtam magam és mentem, amerre csak láttam. Általában eszemet otthonhagyva, a valóság vásznán ormótlan repedésekként tátongó, legolcsóbb belvárosi kocsmák minden egyes céltalan, életunt járókelőt fekete lyukként beszippantó torkának irányába. Ha a saját számlámra éppen nem ment, hát ittam máséra. Egy-két helyen még hitelem is volt, ismertem a város összes pultoslányát, némelyikbe egy-egy éjszaka erejéig egy kicsit talán még szerelmes is voltam.

02.

Ott volt például a mindig pedánsan sminkelt, rövid barna hajú, csillogó smaragd szemű töltöttgalamb, aki alig lehetett magasabb százhusz centinél, nyájas kedvessége és szűnni nem akaró, villogó mosolya azonban valahogy mégis olyasfajta, fényes aurát vont dundi idomai köré, ami sokkal magasabbnak, nyúlánkabbnak engedte őt láttatni a helyen tobzódó, összes többi hölgnél.

Ő látszólag nagyon aggódott értem néhanapján. Sokat beszélgettünk a végtelenbe nyúló vasárnapokról, a hosszú, délutáni sétákról, a ködös, őszi, kisvárosi esték semmihez sem fogható, groteszk bájáról, és egyszer, egy ilyen diskurzus során még a telefonszámomat is elkérte. Készségesen meg is adtam neki persze, és egy pajkos félmosollyal jeleztem felé, hogy bármikor kedve tartaná, keressen csak fel nyugodtan. Kicsivel később kaptam is tőle egy sms-t, amiben azt fejtegette, hogy sokáig dolgozik aznap este, és fél hazamenni egyedül a sötétben, fél attól, hogy a kisvárosi ködből alakot ölt majd a Vasárnap kéjgyilkos démona, elragadja őt, magáévá teszi, és végül köddé varázsolvá egyé olvasztja a végtelen idő elviselhetetlen szomrúságával.

Egy pillanatig arra gondoltam, hogy meghibbant... Minden este koromsötétben jár haza, miért éppen most jönne rá valamiféle megmagyarázhatatlan, gyomorgörccsel együtt járó, skizofrén pánikroham? Aztán persze rájöttem... Pusztán csak arra vár, hogy én magamra vállaljam a hősies alattvaló szerepét, alázatosan hazakísérem, aztán jó szolga módjára én tegyem magamévá a gyilkos Vasárnap éjjel helyett, hogy majd én legyek az, aki gömbölyded idomait köddé varázsolom és szétfoszlatom kezeim közt, hogy egyesüljön a világegyetemmel. Én a hős, minden elveszett női lélek

istápolója, és megmentője. Pechje volt...

Aznap épp nem voltam jó passzban, és elhárítottam a közeledését. *„Én is félek a sötétben.”* Csak ennyit válaszoltam, majd kikapcsoltam a telefont, és soha többé nem válaszoltam az üzeneteire.

Persze nem ő volt az egyetlen, ott volt még az göndör, szőke hajú, óriási mellekkel megáldott, pofátlanul fiatal lányka is, akinek átlagosnál jóval nagyobb, horgas orra csak rátett egy lapáttal a személye körüli furcsa, erotikus atmoszférára. Öt-hat évvel azelőtt ismertem meg, egy régi haverommal keverdett akkoriban viharoktól egyáltalán nem mentes, idegtépő futókapcsolatba. A srác pár hetes együttlét végén telefonon keresztül dobta őt, az volt a leggecibb szakítás, amit életem folyamán végig kellett hallgatnom.